

I diskussionen om lagar, politik och juridik, som äger rum i bokens andra del, redogör Johnson för flera amerikanska rättsprocesser som rör homosexualitet och samkönade relationer. Det finns inga hållbara juridiska argument, summerar Johnson efter en lång rad exempel, som kan anföras för att hindra samkönade par från att få samma rättigheter som andra par. Men varken framställningen av olika rättsprocesser eller diskussionen om deliberativ demokrati sammanförs med de föregående resonemangen om religion. Bokens olika delar fungerar var för sig men den syns mellan religion, juridik och politik som skulle ge Johnsons text dess särdrag uteblir alltså. Det är synd. Det innebär emellertid inte att boken inte är läsbar, för som ett inlägg i en pågående debatt om homosexualitet och samkönade relationer i såväl samhälle som kyrka är den fortsatt aktuell.

Daniel Enstedt,
FD, Göteborg

Juden Jesus (Stockholm: Judiska Muséet, 2013), 132 sid.

Utställningskataloger hör inte till det som vanligen anmäls i *STK*, men det kan vara motiverat att göra ett undantag för den katalog som hör till utställningen *Juden Jesus*, aktuell på Judiska muséet i Stockholm 14 januari–30 september 2013. Katalogens nio artiklar erbjuder nämligen i huvudsak högklassig folkbildning om den miljö i vilken Jesus och hans första efterföljare levde och verkade, men också de 2000 åren mellan Jesu tid och nuet beaktas i viss mån. Katalogen är tillgänglig även för icke svenskspråkiga, då svensk och engelsk version genomgående tryckts parallellt.

I katalogen ingår följande artiklar (svenska titlar här): ”Judisk religion på Jesus tid” och ”Jerusalem på Jesus tid” av överrabbinen Morton Narowe, ”Arkeologi i det forntida Palestina” av FD Kristian Göransson, ”Jesus från Nasaret var inte kristen” och ”Judisk Jesusforskning” av judaistikdocenten Göran Larsson, ”Jesus – den judiske landsortspredikanten” av skarbiskopen Åke Bonnier, ”Jesus i Jerusalem” och ”Vem bar ansvaret för Jesu död?” av NT-docenten Tord Fornberg och ”En judisk teologi om Jesus” av judaistikdocenten Karin Hedner Zetterholm.

Narowe placerar Jesus i andra templets judendom och dess konkurrerande uttolkningar av traditionen; han visar på långtgående likheter mellan Jesus och de i svenskt folkmedvetande så uthängda fariséerna. Göransson sätter in såväl arkeologiska fynd som metoddebatter i ett allmänt historiskt sammanhang. Larsson visar hur Jesus ofta blivit problematisk för såväl judar som kristna i deras inbördes relationer men vill peka i annan riktning än att var och en presenterar Jesus som det passar vederbörandes intressen. Såväl Jesu liv som hans undervisning, också det som brukar uppfattas som kritiskt mot samtida judendom, passar här väl in i

miljön och dess pågående debatter. Icke desto mindre kom det att dröja halvannat årtusende efter att kristendom och judendom blivit åtskilda storheter innan historisk Jesusforskning – i kristen såväl som judisk miljö – började återupptäcka Jesu judiskhet; Larsson ger också några huvuddrag i den judiska Jesusforskningen. Bonnier bidrar med ett personligt porträtt av en judisk Jesus. Fornberg skriver om Jerusalemets religiösa betydelse och tillskriver Kajafas och främst Pilatus ansvaret för Jesu död, samtidigt som Fornberg påpekar att andra makthavare troligen skulle ha fattat samma beslut för att behålla lugnet i landet. Det ligger en viss ironi i att just Pontius Pilatus namn kommit att nämnas när kristna bekänner sin tro (och detta inte, som Fornberg tyvärr skriver, bara i den nicenska trosbekännelsen i katolska kyrkor: nicenska trosbekännelsen är gemensam för alla stora kristna kyrkotraditioner, men här i Sverige nämns Pilatus oftare i den apostoliska trosbekännelsen). Zetterholm presenterar en förståelse av Jesu villighet att offra sig själv parallell med den judiska förståelsen av 1 Mos 22, där Isak ses som en vuxen man som frivilligt följer sin Far till den plats där han (åtminstone nästan) offras, en villighet som leder till långtgående välsignelser över hans efterkommande. Zetterholm ser avtryck också i NT av att tidiga jesusefterföljare sett dessa paralleller mellan Jesus och Isak och att Paulus kan ha sett möjligheten för icke-judar att komma in i förbundet med Israels Gud just genom denna Jesu offervillighet.

Det som erbjuds i katalogen är alltså i mycket popularisering av sådant som är välkänt för fackfolk men som i mindre utsträckning nått från den vetenskapliga diskussionen ut i bredare lager. Katalogen väcker intresse för att tränga djupare in i Jesu miljö och tid, vilket kan vara värt att uppmärksammas också i dessa spalter.

Magnus Evertsson
doktorand, Lund

Bo Johnson, *Den bibliska berättelsen*, Bibelakademiförlaget, Borås 2011. 112 sid.

När det nystartade Bibelakademiförlaget ger ut sina första två verk satsar man på säkra kort: premiärverken är signerade Gunnel André, *Det står skrivet: Med inblick mellan raderna* samt Bo Johnson, *Den bibliska berättelsen*. Och minsann är detta ett säkert kort. Med ett omfång blott strax över ett hundra sidor är det en lätt liten bok som man gärna lockas att bläddra vidare i. Men ännu hellre än att bläddra skall man kanske girigt sträckläsa. Med sina tre huvuddelar – Gud (kapitel I), Kristus (kapitel II) och Anden (kapitel III) vill boken tydligt lyfta fram just den bibliska berättelsen. Detta innebär att man börjar från början och rör sig mot slutet, i en tydlig tråd som gör den sammanhängande läsningen till en spännande upplevelse där man i sanning ser en berättelse växa fram och vecklas ut in-